

Jūratė NORVAIŠIENĖ
Mažeikiai

PASIVAIKŠČIOJIMAS PO PAPILĘ

Puošnios ponios, puikūs ponai, padūkę ponaičiai, panelytės – patogiai prisėdę plačialapių pavėsyje, pasiklausykite paprasto pasakojimo. Pažadu – patiks.

Pirmadienį paryčiais, prabangiu „Porsche“, plyšaujant Povilaičio popuri, pralėkiau pro Papilę Panevėžin. Paskui periodiškai persekiojo Papilės prisiminimas. Parvažiuodama po puspenktos paros, penktadienio pavakary, panūdaus pasigrožėti Papile. Paspaudusi pedalą, pasuku paventin. Pasileidžiu plaukus, pasirengiu pavasariniam pasivaikščiojimui. Pakalnėje pakeri pilnos pievos pienuių. Pirmieji plunksniški pūkai plevena padangėje. Prunkšteli pririštas palšis. Pasiklausomas prašosi pilkas paukštukas. Pabaidytas – purpteli. Pamanau – paprastojo purplelio patelė? – Panaši...

Pavasariais Papilės pakrantėse pasklinda poezijos posmai. Pasakiškas palaimos pojūtis... Patarčiau prisijungti prie poetų.

Prieš penkiolika penkiasdešimtmečių Papilė pastatyta palei porą piliakalnių. Pažintiniame Papilės plane patariama pasivaikščioti, palaipioti po pirmąjį – Papilės pilies piliakalnį. Papilės pietvakarių pakraštyje pūps primirštas, papėdėje piktžolėmis pasitinkantis, Pašalpos piliakalnis.

Pasigirsta perkūnas. Protas pataria pasislėpti pavėsinėje po pasvirusiom pušim. Po pusvalandžio, praėjus pavojui perlyti, pragiedrėjus, pasišvilpaudama pratėsiu pasivaikščiojimą. Per petį permestoje pintinėje pavakariai: paukštienos paštetas, pora pomidorų, pipirai pomidorams pagardinti, pakelis pieno, purus persikų pyragas. Pomidorams pjauti perpus praverčia pagalastas peilis. Peilį pernai padovanojo pokariu Papilės prieigose partizanavęs prosenelis, pasivadinęs Plienu.

Palypėjusi, palei plentą, pamatau pakrypusią, pajuodusią pirkelę. Pirkelės paskirtis – puoselėti Papilės paveldą. Pravėrus priemenę, padvelkia praeitimi, pakvimpa pelynais, pro palėpės plyšius prasiskverbia pelėsis. Pamatau pablukusių paveikslų, padėvėtų padargų, pusdubeni prausimuisi,

parudavusių puodų, puodynų, puošnių plono porceliano puodelių, perlais puoštų papuošalų, pasenusį patefoną, plokštelių, porcigarų, pluoštą pageltusio pergamentinio popieriaus, praeity parašytų prozos pastraipų palikimą. Profesionaliai pieštuku pieštų portretų, pjuvenų plokštėje prismeigtų plaštakių, prieš pusšimtį plasnojusių po pusę pasaulio.

Papilės parapija pasižymi paslaugiais parapijiečiais. Paklausti parodo pagarsėjusios penkiolikakamienės pusėn.

Pasivaikščiodama prieinu, pasidžiaugiu, paliečiu, paglostau. Pritrenkianti! – Plačiašakės pavėsyje pasislėptų pats Puntukas. Pasėdėjusi pakylu, pamojavusi palieku.

Paėjus puskilometrį piečiau, pasirodo privati parduotuvė, paštas, pilkų plytų poliklinika, parkelis. Pasiramstydami parduotuvės pasienyje, pypkėmis prisimerkę papsi pražilę, praplikę Papilės pensininkai. Plepa, politikuoja, paraudę piktžodžiauja, pešasi, pagyrūniškai postringauja. Pasisveikinu, pakalbinu, patapšnoju per pečius. Pasikrapščiusi piniginiėje, pusamžei pardavėjai pajuodusiais, patinusiais paakiais, paduodu perlenktą penkinę. Perku plono popieriaus, plunksnakotį – pravers.

Priešais parduotuvę – paminklas Papilės pasididžiavimui, palaidotam piliakalnyje prie Papilės. Puodynėn prie postamento pamerkiu puokštę pirmų pakalnučių. Pagarbiai priklaupiu.

Pavargau, pusbačiuose peršti pūslėtos pėdos. Pasitiesusi peltakiuotą paklotą (prosenelės palikimas) parkelio pievelėje, pagaliau pavalgau, pailsiu, pasvajuju, pusvalandį pasnaudžiu... Prabudusi pasiražau, pasižvalgau. Parkelio pakraštį puošia prūdelis. Prūdelio pakrantėse prižėlę paparčių. Prie prūdelio plunksnas purena pulkelis putpelių. Pavėsyje puikuojasi povo patinas. Pasak parko prižiūrėtojo, patekėjus pilnačiai, parke pasirodo pelėda. Perskrodžia prietamą, pamanytum, – pabaisa. Piestu pasistoja plaukai, pašėlusiai pakyla pulsas. Pakabintas plakatas perspėja – pernelyg pavojinga parke patamsyje paskirti pasimatymą – praskridus pelėdai, patirs panikos priepuolį. Parko prižiūrėtojas pašnibžda – Paragiuose pamatyčiau pustuzinį pasipūtusių pelėdų, perinčių pūkuotus pelėdžiukus. Pažadu pasidomėti, pasisvečiuoti Paragiuose prieš pirmąkart pasningant.

Po Papilę pasivaikščiojau pirmąsyk – paprastai, pralėkdavau pro šalį. Pakerėjo Papilės pasaulis, papilėniškių pasiaukojimas, pagarba patriotams. Pajaučiau pasitenkinimą, pakylėjimą, pamiršau problemas. Praturtėjusi pati, parsivešiu puikios pedagoginės patirties, panaudosiu pradinukų pamokose.

Pabaigai pajuokausiu – Paryžiui pasislėpt prieš Papilę!

Plunksna Papilės parduotuvėje pirktame popieriuje parašytą pasakojimą palieku prisiminimui. Prašau pasaugoti, paskaityti papilėniškams, parodyti pravažiuojantiems poilsiautojams.

Pagarbiai pasirašo: Papilę pamilusi poetė panauta pavarde Pečetauskaitė, pavasariais Papilėje prabylanti poezijos posmais
